

Zarządzenie nr 5/2023
Dyrektora Narodowego Centrum Nauki
w sprawie
procedury postępowania wyjaśniającego w sprawie podejrzenia naruszenia zasad
rzetelności naukowej i ubiegania się o fundusze na badania
z dnia 05-01-2023

Na podstawie § 2 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego Biura Narodowego Centrum Nauki oraz zakresu zadań Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Dyrektora Narodowego Centrum Nauki nr 66/2022 z dnia 26 października 2022 r. zarządza się, co następuje:

§ 1.

W treści Procedury postępowania wyjaśniającego w sprawie podejrzenia naruszenia zasad rzetelności naukowej i ubiegania się o fundusze na badania, stanowiącej Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 69/2021 Dyrektora Narodowego Centrum Nauki z dnia 8 listopada 2021 r. wprowadza się następujące zmiany:

W §2 dodaje się ust. 5 w następującym brzmieniu:

„W przypadkach określonych w § 5 ust. 8 lit. a oraz § 5 ust. 8 lit. c nałożona sankcja znajduje odpowiednie zastosowanie również w stosunku do postępowań konkursowych z udziałem Osoby wyjaśniającej, uczestniczącej w składaniu wniosku o przyznanie środków finansowych na realizację Projektu, toczących się po wszczęciu postępowania wyjaśniającego, a przed doręczeniem Osobie tej Rozstrzygnięcia, o którym mowa w § 5.”.

W §4 dodaje się ust. 3¹ w następującym brzmieniu:

„W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie uzasadnionego podejrzenia wystąpienia rażącego naruszenia zasad rzetelności, Komisja może rekomendować Dyrektorowi czasowe wstrzymanie przez Niego zawarcia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego, której stroną byłaby Osoba wyjaśniająca, do czasu ostatecznego zakończenia postępowania wyjaśniającego jednakże nie dłużej niż na 6 miesięcy.”

§ 2.

Tekst jednolity Procedury postępowania wyjaśniającego w sprawie podejrzenia naruszenia zasad rzetelności naukowej i ubiegania się o fundusze na badania stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor

Narodowego Centrum Nauki

Załącznik nr 1 do
Zarządzenie nr 5/2023
Dyrektora Narodowego Centrum Nauki
w sprawie
procedury postępowania wyjaśniającego
w sprawie podejrzenia naruszenia zasad
rzetelności naukowej i ubiegania się o
fundusze na badania
z dnia 05-01-2023

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO W SPRAWIE PODEJRZENIA NARUSZENIA ZASAD RZETELNOŚCI NAUKOWEJ I UBIEGANIA SIĘ O FUNDUSZE NA BADANIA

§ 1.

Wyjaśnienie pojęć

Ilekcroć w procedurze jest mowa o :

Centrum – należy przez to rozumieć Narodowe Centrum Nauki;

Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Narodowego Centrum Nauki;

Projekcie – należy przez to rozumieć opisane we Wniosku przedsięwzięcie, na realizację którego złożono wniosek o finansowanie do Centrum;

Wniosku – należy przez to rozumieć wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację Projektu, składany do Narodowego Centrum Nauki w ramach ogłaszanych przez Centrum konkursów;

Wnioskodawcy – należy przez to rozumieć podmiot ubiegający się o przyznanie środków finansowych na realizację Projektu, składanego do Narodowego Centrum Nauki w ramach ogłaszanych przez Centrum konkursów; wskazany w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1384).;

Podmiocie realizującym – należy przez to rozumieć podmiot wskazany w art. 27 ust. 1 pkt 1-7 oraz 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1384), któremu przyznane zostały środki finansowe na podstawie decyzji wydanej przez Dyrektora lub Komisję Odwoławczą Rady NCN.

Kodeksie – należy przez to rozumieć Kodeks Narodowego Centrum Nauki dotyczący rzetelności badań naukowych i ubiegania się o fundusze na badania;

Osobie wyjaśniającej – należy przez to rozumieć osobę fizyczną uczestniczącą w składaniu wniosku o przyznanie środków finansowych na realizację Projektu, bądź uczestniczącą w realizacji Projektu lub jego rozliczeniu, co do której zachodzi podejrzenie popełnienia nierzetelności naukowej;

Komisji – należy przez to rozumieć Komisję ds. Rzetelności Badań Naukowych powołaną Zarządzeniem Dyrektora;

Sankcjach – należy przez to rozumieć sankcje przewidziane w Kodeksie.

§ 2.

Zgłoszenie podejrzenia popełnienia nierzetelności

1. Każda osoba podejrzewająca naruszenie zasad rzetelności w ramach realizacji Projektu lub ubiegania się o fundusze na jego realizację ma prawo poinformować o zaistniałym podejrzeniu Centrum.
2. Zgłoszenie podejrzenia popełnienia nierzetelności następuje w formie pisemnej, elektronicznej, bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej i powinno obejmować wszelkie posiadane przez osobę zgłaszającą informacje mające istotne znaczenie dla sprawy.
3. Dyrektor Centrum rozpatruje sprawy dotyczące podejrzenia popełnienia nierzetelności naukowej w oparciu o Kodeks.
4. Dyrektor, prowadząc postępowanie wyjaśniające nie ujawnia tożsamości osoby zgłaszającej naruszenie zasad rzetelności. Jej tożsamość ujawniana jest wyłącznie członkom Komisji. Dyrektor po uzyskaniu zgody osoby zgłaszającej naruszenie zasad rzetelności, może ujawnić jej tożsamość innym osobom, w tym w szczególności Osobie wyjaśniającej.
5. W przypadkach określonych w § 5 ust. 8 lit. a oraz § 5 ust. 8 lit. c nałożona sankcja znajduje odpowiednie zastosowanie również w stosunku do postępowań konkursowych z udziałem Osoby wyjaśniającej, uczestniczącej w składaniu wniosku o przyznanie środków finansowych na realizację Projektu, toczących się po wszczęciu postępowania wyjaśniającego, a przed doręczeniem Osobie tej Rozstrzygnięcia, o którym mowa w § 5.

§ 3.

Komisja

1. Do procedowania spraw Dyrektor powołuje organ pomocniczy – Komisję. Komisja składa się z pięciu członków powoływanych przez Dyrektora (dwóch członków wskazywanych przez Radę Narodowego Centrum Nauki z jej składu oraz trzy osoby spośród pracowników Biura Centrum).
2. Komisja powoływana jest na dwuletnią kadencję.
3. Członkowie Komisji podpisują oświadczenie o bezstronności oraz o zachowaniu poufności.
4. W przypadku konfliktu interesów członek Komisji podlega wyłączeniu z udziału w procedowaniu sprawy. O wyłączeniu członka Komisji każdorazowo rozstrzyga Dyrektor.
5. Komisja rozpatruje każdą sprawę indywidualnie, w możliwie najkrótszym czasie od pozyskania informacji na temat możliwości naruszenia zasad rzetelności.
6. Komisja obraduje na cyklicznych posiedzeniach, które odbywają się w formie stacjonarnej lub zdalnej. Komisja może uzgadniać swoje stanowisko w trybie obiegowym.

§ 4.

Wstępna weryfikacja zgłoszenia oraz rodzaje postępowania wyjaśniającego

1. W terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia nierzetelności, Komisja w trybie obiegowym dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia, polegającej na analizie informacji zawartych w zgłoszeniu, dokumentacji będącej w posiadaniu Centrum lub innej dostępnej dokumentacji, która może być związana ze sprawą.
2. W przypadku wykluczenia naruszenia zasad rzetelności, Komisja rekomenduje Dyrektorowi odmowę wszczęcia postępowania.
3. W przypadku uznania zasadności zgłoszenia naruszenia zasad rzetelności, Komisja rekomenduje Dyrektorowi wszczęcie postępowania wyjaśniającego.
- 3¹. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie uzasadnionego podejrzenia wystąpienia rażącego naruszenia zasad rzetelności, Komisja może rekomendować Dyrektorowi czasowe wstrzymanie przez Niego zawarcia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego, której stroną byłaby Osoba wyjaśniająca, do czasu ostatecznego zakończenia postępowania wyjaśniającego, jednakże nie dłużej niż na 6 miesięcy.
4. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza się w trybie zwykłym albo uzgodnieniowym o którym mowa w par. 6.
5. Tryb uzgodnieniowy stosuje się wyłącznie w przypadku, jeżeli Osoba wyjaśniająca przyznaje się do popełnienia nierzetelności i w świetle tych wyjaśnień okoliczności popełnienia nierzetelności nie budzą wątpliwości, a postawa Osoby wyjaśniającej wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte.

§ 5.

Postępowanie wyjaśniające w trybie zwykłym

1. Dyrektor, na podstawie rekomendacji Komisji, o której mowa w par. 4 ust. 3 w formie pisemnej, elektronicznej, bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej powiadamia Osobę wyjaśniającą o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, jednocześnie wzywając do przesłania do Centrum wyjaśnień w sprawie, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, od dnia otrzymania wezwania.
2. W uzasadnionych przypadkach Komisja może wezwać Osobę wyjaśniającą do przekazania dodatkowej dokumentacji w sprawie lub do stawienia się w Centrum w celu złożenia dodatkowych ustnych wyjaśnień.

3. Osoba wyjaśniająca może wystąpić o możliwość osobistego złożenia wyjaśnień przed Komisją. W ww. przypadku Komisja zobowiązana jest do wyznaczenia terminu oraz zorganizowania spotkania.
4. Komisja gromadzi materiał dowodowy istotny dla okoliczności sprawy na każdym etapie postępowania.
5. Po zgromadzeniu materiału dowodowego, Komisja dokonuje jego analizy.
6. Ostateczne stanowisko Komisji w sprawie wypracowywane jest podczas dyskusji podejmowanej na posiedzeniu i wymaga akceptacji wszystkich członków Komisji.
7. Komisja po analizie i dyskusji przedstawia Dyrektorowi Raport obejmujący stanowisko Komisji w sprawie, składający się z:
 - a. opisu zdarzenia;
 - b. wykazu materiałów dowodowych;
 - c. analizy materiałów dowodowych;
 - d. rekomendacji co do sankcji.
8. Na podstawie zebranego w sprawie materiału oraz przedłożonego Raportu Dyrektor podejmuje Rozstrzygnięcie, w którym:
 - a. Stwierdza naruszenie zasad rzetelności i kończy postępowanie wraz z możliwością nałożenia sankcji.
 - b. Nie stwierdza naruszenia zasad rzetelności i umarza postępowanie.
 - c. Stwierdza naruszenie zasad rzetelności w części i kończy postępowanie z możliwością nałożenia sankcji, a w pozostałym zakresie umarza postępowanie.
9. Rozstrzygnięcie doręczane jest Osobie wyjaśniającej.
10. W uzasadnionych przypadkach, kopię Rozstrzygnięcia Dyrektor kieruje również do Podmiotu realizującego, w którym Projekt jest, był lub miał być realizowany.
11. Stronom, którym doręczono Rozstrzygnięcie, przysługuje prawo złożenia do Dyrektora zastrzeżeń wobec ustaleń zawartych w Rozstrzygnięciu w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.
12. Dyrektor informuje osobę zgłaszającą o sposobie zakończenia sprawy.

§ 6.

Postępowanie wyjaśniające w trybie uzgodnieniowym

1. Jeżeli w trakcie postępowania prowadzonego w trybie zwykłym, Osoba wyjaśniająca przyznaje się do popełnienia nierzetelności i w świetle zgromadzonego materiału dowodowego

okoliczności popełnienia nierzetelności nie budzą wątpliwości, ponadto postawa Osoby wyjaśniającej wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte, dalsze postępowanie może być prowadzone w trybie uzgodnieniowym.

2. W przypadku realizacji przesłanek wymienionych w ust. 1 Dyrektor informuje Osobę wyjaśniającą o możliwości zmiany trybu postępowania i jednocześnie wzywa ją do przedstawienia propozycji sankcji.
3. Przedstawiona propozycja sankcji stanowi punkt wyjścia do uzgodnień pomiędzy Komisją, a Osobą wyjaśniającą. Uzgodnienia mogą zakończyć się osiągnięciem porozumienia co do sankcji, bądź nieosiągnięciem porozumienia co do sankcji.
4. W przypadku nieosiągnięcia porozumienia dalsze postępowanie toczy się w trybie zwykłym.
5. W przypadku osiągnięcia porozumienia Komisja przedkłada Dyrektorowi raport. Na podstawie zebranego w sprawie materiału oraz przedłożonego Raportu uzgodnieniowego Dyrektor wydaje Rozstrzygnięcie uzgodnieniowe.
6. Osobie wyjaśniającej nie przysługuje prawo złożenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Rozstrzygnięciu uzgodnieniowym, jeżeli Rozstrzygnięcie zawiera wszystkie i wyłącznie te elementy, które Komisja uzgodniła z Osobą wyjaśniającą .
7. W sprawach nieuregulowanych, do postępowania w trybie uzgodnieniowym zastosowanie znajdują odpowiednio regulacje dotyczące postępowania w trybie zwykłym.

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki